TÜRK YURDU

CİLT:9 * ARALIK 1988 * FİYATI 1.000 T.L.

23

TÜRK YURDU

Türk Ocağı Merkez Hey'eti'nin Aylık Yayın Organıdır.

7. Devre/9. Cilt/23. Sayı (369) Aralık 1988

Sahibi:
Türk Ocağı Merkez Hey'eti adına
Prof.Dr.Orhan Düzgüneş

Mes'ul Yazı İşleri Müdürü
Dr.Cezmi Bayram

Teknik İşler
Muharrem Terzi

Yazı Heyeti
*Prof.Dr.Emin Bilgiç**
Prof.Dr.Şaban Karataş Galip Erdem*
Prof.Dr.Mustafa Kafalı
*Prof.Dr.Rasih Demirci**
Alâaddin Korkmaz

İdâre Yeri
Sakarya Cad. Nu: 30
Yenişehir/Ankara
Tel: 33 59 81 - 33 69 09

Yazışma Adresi
Türk Ocakları İst. Şubesi
Sultan II. Mahmut Türbesi Yanı
Divanyolu Cad. Nu: 82
Divanyolu/İST.

Fiyatı: 1.000 T.L.
Yıllık Abone: 12.000 T.L.
Abone ücreti "Türk Yurdu-257311 numaralı" Posta Çekleri hesâbına yatırılarak idare yeri adresine bilgi verilir.

Dizgi-Grafik
Gökçe Reklamcılık

Baskı
Kuşak Ofset

30

İÇİNDEKİLER

Dr. Cezmi Bayram	3	*21. Yüzyıla Yaklaşırken*
Prof. Dr. Orhan Düzgüneş	5	*Türk Ocakları ve Millî Eğitim*
Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun	7	*Devlet, Edebiyat, İlim ve Öğretim Dili Olarak Türkçe*
Prof. Dr. Mustafa Özdemir	11	*Bugünkü Fen Eğitim-Öğretimi ve Yeni Bir Model Teklifi*
Yard. Doç. Dr. M. Tekin	14	*Tarihi ve Aktüel Cephesiyle Eğitim-Dil İlişkisi*
M. Çağatay Özdemir	18	*Yurt Dışındaki Türk Çocuklarında Kimlik Krizi ve Türkçenin Önemi*
Hüseyin Mümtaz	22	*Kıbrıs'ta Son Osmanlı Denktaş*
Necdet Ekici	24	*İnsanımızı Yetiştirmek*
Türk Yurdundan Seçmeler	33	*Mektuplar ve Cevaplarımız*
Ali Akar	39	*C. Aytmatov'un "Gün Uzar Yüz Yıl Olur" Romanında Teknik ve İdeolojik Yapı*
Fethi Gözler	45	*İstanbul'dan Mektuplar-2*
İsmet Çetin	48	*Dadaloğlu Bibliyografyası*
Hasan Tülkay	50	*Bir Çift Güvercin*
Genç Kalemler	52	*Türkçülük ve Tarihi (Tuğrul Keskingören)* *İslâmiyet ve Kavmiyetçilik (Şükrü Karaca)*
Cemal Sayan	56	*Tüm Atlarımı Koşup (Şiir)*
Muhammed Maruf	57	*İstihkak (Şiir)*
Haberler	58	

REKLÂM TARİFESİ:
1. Arka Kapak (Renkli)..... ..1.500.000 T.L.
2. İç Kapaklar (Renkli).....1.000.000 T.L.
3. İç Sahifeler (Siyah-Beyaz)... ....800.000 T.L.
4. İç Sahifeler (Yarım):..... ....500.000 T.L.
5. İç Sahifeler (Çeyrek)..... ....300.000 T.L.

DADALOĞLU BİBLİYOGRAFYASI

Halk arasında Dadaloğlu'na maledilen şiirlerden bazılarının aslında başka şâirlere ait olduğu, yine aslında Dadaloğlu'na ait şiilerden bazılarının da başka şâirlere atfedildiği açıklanmıştır.

"Türk Halk Şâirleri Bibliyografyaları: 7, Dadaloğlu Bibliyografyası(Hayatı, Sanatı ve Şirlerinden Örnekler) (Hazırlayanlar: Doç.Dr. Saim SAKAOĞLU, Yrd.Doç.Dr. Ali Berat ALPTEKİN)- Ankara 1988, Feryal Matbaası, 77 s.'Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları: 92, Biyografiler-Bibliyografyalar Dizisi: 17' "

Türk halk şiiri ve şâirleri konusundaki çalışmalarıyle tanıdığımız Doç.Dr. Saim Sakaoğlu ve Yrd.Doç.Dr..A Berat Alptekin, halk edebiyatı sahasına yeni bir eser daha kazandırdılar: Dadaloğlu Bibliyografyası.

Dadaloğlu hakkında en son ve yeni bilgilerin de bulunduğu çalışma, belirtilmemekle beraber iki ana bölümden meydana gelmektedir"

Bunlardan birincisi, "Dadaloğlu" ana başlığı altında "Dadaloğlu", "Hayatı", "San'atı", 'Şiirleri", "Hikâyeciliği" ve "Şiirlerinden örnekler"den, teşekkül eden ilk bölümden sonra 'Dadaloğlu Bibliyografyası' isimli asıl çalışma gelmektedir.

'Açıklama'da(7-8), çalışma hazırlanırken Millî Kütüphâne, Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Kütüphânesi, Fırat Üniversitesi Kütüphânesi, Atatürk Üniversitesi kütüphânesi, aynı üniversitelerin Fen-Edebiyat Fakültelerinin kütüphâneleri, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphânesi ile Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi ve Türkiyat Enstitüsü Kütüphânelerinden istifade edildiği anlatılarak, dikkat edilen bibliyografya tekniği hakkında okuyucuyu aydınlatıcı mahiyette bilgiler verilmiştir.

'Kısaltmalar'(9-12), bölümünde, 'Kelime ve Terim Kısaltmaları' (9-10), 'Süreli Yayın Kısaltmaları'nda (10-12) taranan 38 süreli yayın verilmiştir.

'Dadaloğlu' anabaşlığı altında (13-18) Dadaloğlu'nun 'Hayatı', 'Şiirleri', 'San'atı' ve 'Hikâyeciliği' incelenmiştir.

'Dadaloğlu'nun 'Hayatı' bölümünde(13-15), Dadaloğlu üzerinde duran kaynaklar ele alınmış ve bu kaynaklarda verilen tahminî doğum ve ölüm yılları değerlendirilmiştir. Buna göre, Dadaloğlu'nun 18.Yüzyılınn son çeyreğinde doğduğu, 19.Yüzyılın son çeyreğinde(1877-1878) öldüğü belirtilmektedir. Şâirin asıl isminin Ali olduğu ve saz şâirliğinden başka bir mesleği olmadığı da çalışmada ortaya konmaktadır.

'Dadaloğlu'nun 'Şiirleri'(15-16) bölümünde ise onun şiirlerinin başka şaâirlerin şiirleriyle karıştığı belirtilerek, bunu sözlü geleneğin neticesi olduğu vurgulanmıştır. Halk arasında Dadaloğlu'na maledilen şiirlerden bazılarının aslında başka şâirlere ait olduğu, yine aslında Dadaloğlu'na ait şiilerden bazılarının da başka şâirlere atfedildiği açıklanmıştır. Şiileri

Tabiat isimlerini, atasözlerini deyimleri ve hadîsleri kullanmakta mahir olan Dadaloğlu'nun şiirlerinin tam olarak tesbit edilemeyişi de şiilerinin şekil yönü hakkında tam fikir vermemekte denilerek, kafiye hususunda da titizlikle görülmediğianlatılmaktadır.

Dadaloğlu'nun şiileriyle karışan şâirlerin isimleri ise, Cingözoğlu Seyit Osman, Aşık Veli, Aşık Şâzi, Aşık Deli Aziz ve Karacaoğlan olarak verilmektedir.

Dadaloğlu'nun şiilerinin iç ve dış yapısı itibariyle incelendiği 'San'atı' (16-17), Bölümünde, Dadaloğlu'nun sanatkârlığının en bariz vasfının kullanılan dileki yalınlık olduğu söylenmektedir. Tabiat isimlerini, atasözlerini, deyimleri ve hadîsleri kullanmakta mahir olan Dadaloğlu'nun şiirlerinin tam olarak tesbit edilemeyişi de şiilerinin şekil yönü hakkında tam fikir vermemekte denilerek, kafiye hususunda da titizlikle görülmediği anlatılmaktadır.Dadaloğlu'na izafeten anlatılan hikaâyelerin aslında Dadaloğlu tarafından tasnif edilmediği, ancak onun şiilernin etrafında teşekkül eden küçük hikâyelerin bulunduğu da 'Hikâyeciliği'(17-18) bölümünde anlatılmaktadır.

On adet şiirin örnek verildiği 'Şiirleri'(21-26) bölümünden sonra gelen 'Sözlük'(27-28) ile çalışmanın birinci bölümü son bulmaktadır.

'Dadaloğlu Bibliyografyası' (30-77) ;

A. Dadaloğlu'ndan Bahseden Kaynaklar,

B. Dadaloğlu Hakkında Yazılmış Kitaplar,

C. Dadaloğlu Hakkında Yazılmış Makaleler isimli alt bölümlerden meydana gelmiştir.

'Dadaloğlu'ndan Bahseden Kaynaklar' (31-55) bölümünde, Ansiklopediler, edebiyat tarihleri, periyodik yayınlar yer almaktadır. Kaynaklarda, yayınlanan çalışmaların yanında yayınlanman tezlerde de yer almaktadır. Toplam 205 kaynağın yer aldığı bu bölümde 4 tane de yabancı dillerde yazılmış kaynak bulunmaktadır. Zikredilen 205 kaynağın dışında, çalışmanın bitiminden sonra tesbit edildiği anlaşılan bazı kaynaklarda da alfabetik sırada ilgili sıra numarasının yanına (a) harfi konularak gösterilmmiştir. Bunlar, 29a, 43a, 93a, 118a, 122a, 157a, 173a, 183a, 190a ve 191a numaralı künyelerdir. Burada 7 kaynak, eserlerin ikinci veya müteakip baskılarıdır.(23,31,54,55,72,88,89,100 numaralı kaynaklar).

'Dadaloğlu Hakkında Yazılmış Kitaplar' (56-58) bölümünde 23 adet doğrudan doğruya Dadaloğlu hakkında yazılmış kitapların birinci baskıyı müteakip yayınlanan(216,223 numaralar) kaynaklar alınmıştır.

Dadaloğlu Hakkında Yazılmış Makaleler'(59-64) bölümünde, doğrudan veya dolaylı olarak Dadaloğlu'ndan bahseden makaleler ile Dadaloğlu açıklamalı olarak verilmiştir. Bu bölümde, 258, 287, 296, 297, ve 298 numaralı

kaynakların yazarlar tarafından görülmediği de belirtilmiştir.

Çalışma, 'indeks'(67-77) (Yazar Adları İndeksi(75-76), Süreli Yayınlar İndeksi(77)) bölümü ile son bulmaktadır.

Toplam 319 kaynağın verildiği Dadaloğlu Bibliyografyası, Sayın Doç.Dr.(Şimdi Prof.Dr.) Saim Sakaoğlu ve Sayın Yrd.Doç.Dr.Ali Berat Alptekin hocalarımızın son derece itinalı ve gayretli çalışmaları neticesinde Dadaloğlu hakkında çalışacaklara büyük kolaylık sağlayacaktır.

Bu gayretli çalışmalarından dolayı yazarlarını tabirik ediyor çalışmalarının devamaını diliyoruz.

İsmet Çetin

G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Öğretim Görevlisi